

FUNDACJA
IM. STEFANA
BATOREGO

ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
tel. |48-22| 5360200
fax |48-22| 5360220
batory@batory.org.pl
www.batory.org.pl

Program Przeciw Korupcji

Warszawa, 24 maja, 2010 r.

Kandydat na urząd Prezydenta RP

Szanowny Panie,

Od ponad roku działa powstałe z inicjatywy Programu Przeciw Korupcji Fundacji im. Stefana Batorego Obywatelskie Forum Legislacji. Członkami Forum są przedstawiciele organizacji pozarządowych, środowisk akademickich i naukowych, kancelarii prawniczych i profesjonalnych lobbystów. Wszyscy od lat uczestniczymy lub monitorujemy proces legislacyjny zarówno na poziomie rządowym jak i sejmowym. Więcej o naszych działaniach można przeczytać na <http://www.batory.org.pl/korupcja/przejrzystosc.htm>

Stanowienie prawa jest jednym z kluczowych narzędzi sprawowania władzy w państwie. Jesteśmy przekonani, że w najlepiej pojętym interesie społecznym władzom powinno zależeć na tym, aby uspołecznić proces stanowienia prawa, otworzyć go na obywateli. Im więcej dyskusji i konsultacji w trakcie tworzenia złożenia do aktów prawnych, tym większa szansa uniknięcia pomyłek oraz szansa na to, że obywatele będą aprobowali istniejący system prawny i przestrzegali prawa. Niestety proces konsultacyjny, zwłaszcza ten, w którym chcą uczestniczyć obywatele i organizacje pozarządowe nie będące członkami Komisji Trójstronnej, mimo pewnych zmian na lepsze wciąż jest w dużej mierze fasadowy i pozorny.

W ostatnim czasie przeprowadziliśmy dyskusje z przedstawicielami Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Rządowego Centrum Legislacji, Ministerstwa Gospodarki, Polskiego Towarzystwa Legislacji, PKPP „Lewiatan” czy Krajowej Rady Radców Prawnych. Pozwoliły nam one sformułować następujące postulaty:

- Koniecznym jest szybkie i skoordynowane przeprowadzenie reformy przepisów dotyczących tworzenia prawa w tym ustawy o Radzie Ministrów. Warto rozważyć przygotowanie jednego aktu prawnego, który całościowo i czytelnie uregulowałoby proces legislacyjny.
- Konieczne jest zwiększenie partycypacji obywatelskiej w procesie stanowienia prawa, zwłaszcza na etapie rządowym - wymaga to wprowadzenia zmian regulacji dotyczących konsultacji społecznych.
- Uważamy za celowe wypracowanie mechanizmu ujednolicającego standardy realizacji prawa do współuczestniczenia w procesie legislacyjnym innym podmiotom niż organa władzy wykonawczej, ustawodawczej i członkowie Komisji Trójstronnej. Wszyscy interesariusze powinni mieć takie same prawa.
- Obowiązująca Ustawa o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa jest niespójna. W art. 2 pkt. 1 wprowadza się bardzo szeroką definicję lobbingu: „W rozumieniu ustawy działalnością lobbingsową jest każde działanie prowadzone metodami prawnie dozwolonymi zmierzające do wywarcia wpływu na organy władzy publicznej w procesie stanowienia prawa”, ale w następnych artykułach wszelkie prawa, zakazy i obowiązki dotyczą wyłącznie lobbystów zawodowych. Niestety, zmiany zaproponowane w

założeniach do nowej ustawy lobbingowej przedstawionych przez rząd 12 maja br. http://bip.kprm.gov.pl/kprm/dokumenty/61_3632.html idą w złym kierunku - piętrzenia zakazów, a nie czynienia procesu bardziej przejrzystym.

- Postulujemy wprowadzenie zasady jawności procesu legislacyjnego na wszystkich etapach poprzez publikowanie stale aktualizowanej „metryczki” aktu prawnego, która będzie informowała o bieżącym statusie projektu, przebiegu prac nad nim i nazwiskach osób akceptujących jego kolejne wersje.
- Konieczne jest szybkie uruchomienie jednej platformy elektronicznej, na której będą publikowane wszystkie dokumenty dotyczące projektów założeń aktów prawnych i projektów samych aktów prawnych we wszystkich resortach.
- Należy wprowadzić obowiązek opatrywania projektów aktów prawnych imieniem i nazwiskiem autora oraz adnotacjami o autorach zmian i poprawek oraz przyczynie ich wprowadzenia.
- Domagamy się przestrzegania minimum 14-dniowego okresu na przedstawienie uwag do projektów aktów prawnych.
- Konieczne jest wprowadzenie zasady odnoszenia się do przedstawionych uwag, zwłaszcza tych odrzuconych (choćby zbiorczo).

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej ma wpływ zarówno na jakość jak i na sposób stanowienia prawa – posiada inicjatywę legislacyjną oraz jest integralnym ogniwem tego procesu. Jest Pan kandydatem na urząd Prezydenta RP - dlatego też pragniemy poznać Pana opinię na temat wyrażonego przez nas stanowiska i przedstawionych powyżej postulatów. Prosimy o odpowiedź na poniższe pytania:

- Czy obowiązujące obecnie zasady tworzenia aktów prawnych są właściwe? Jeśli nie, to co należałoby w nich zmienić?
- Czy proces stanowienia prawa jest wystarczająco przejrzysty? Jeśli nie, to wprowadzenie jakich rozwiązań przyczyniłoby się do zwiększenia jego transparentności?
- Czy wskazanym jest ułatwienie uczestniczenia w procesie legislacyjnym organizacjom obywatelskim i samym obywatelom? Jeśli tak, to co można w tej dziedzinie zrobić?

Pytania te wysyłamy do wszystkich osób kandydujących na urząd Prezydenta RP. Uprzejmie prosimy o możliwie szybkie przesłanie odpowiedzi na adres gkopinska@batory.org.pl lub Fundacja im. Stefana Batorego, Obywatelskie Forum Legislacji, 00-215 Warszawa, ul. Sapieżyńska 10a. Zarówno treść tego listu jak i wszystkich otrzymanych odpowiedzi zostanie upubliczniona w Internecie oraz przekazana mediom.

Łączę wyrazy szacunku

W imieniu członków
Obywatelskiego Forum Legislacji
Grażyna Kopyńska
Dyrektor Programu Przeciw Korupcji